

Jak (ne)psa(á)t
diplomovou práci/2

I. Abstrakt, angl., résumé, fr., shrnutí, čes.

X anotace – stručnější a obecnější

- Pomoc čtenáři získat informaci o tom, o čem je práce;
- stručný **výtah, obsah**; česky **shrnutí**;
- samostatný, relativně nezávislý celek; vnitřně koherentní a strukturovaný;
- **lineární**: podstatné složky práce: téma (jádro=sukus, podstata), cíl, metody, materiál, výsledky, závěry – nejdůležitější zjištění (kopíruje logickou strukturu práce); zestručněná verze textu, jakási rekapitulace (u přírodovědných oborů); využívá spíše závěru
- **tematické /indikativní**: postup výkladů základního textu; téma, často rozvedení titulu práce, pokud je dobrý, ne výsledky; popisnost (o čem to je); (u humanitních oborů); využívá spíše úvodu

- *Bakalářská práce překládá sociolingvistické výzkumy ve dvou národnostně smíšených firmách ... Výzkum se soustředil na (...) Cílem bylo vytvořit metodiku (...)*

Standardizované jazykové prostředky a stereotypy.

*Bakalářská práce se zabývá/zaměřuje se/pojednává o/zjišťuje atd. atd. (viz Daneš – Čmejrková – Světlá: *Jak napsat odborný text*. Praha: Leda 1999.)*

Cílem/smyslem/ústředním tématem atd. atd.

Autor BP předkládá výzkum (...)

Formulační stereotypy na konci: Práce potvrzuje, že (...)

II. Osoba autora v textu BP; formulace tématu

Tak ne: ~~Autorem~~ shrnuje, že (...); Na základě induktivní tematické analýzy ~~autor~~ zjišťuje...

Možnosti:

1. 1. os. sg. **Předkládám**; *V práci jsem zvolil/a metodologický postup (...); V příslušném korpusu, s nímž pracuji (...)*
2. 1. os. pl., tzv. autorský plurál *Jak jsme uvedli (...); Zde se analyzujeme příslušná data; V příslušném korpusu, s nímž pracujeme (...)*
3. Neosobní **Lze se domnívat, že (...)**

- Plurál se také lépe hodí pro svoji gnómickou (mimočasovost, nadčasovost) povahu, tzn. že skutečnosti jsou formulovány jako obecně a trvale platné. Proto se s ním setkáváme při definičních procesech:
- Př. *Tyto dvojice **označujeme** jako párové jednotky.* (To znamená – nikoliv my osobně, ale běžně ve vědě. Zde není možné užít singulár.)

III. Čas

- Základní slovesný čas – **prézens** (*Výzkum se zabývá; Analýza se týká*)
- **A to i v Úvodu** – *Na základě induktivní tematické analýzy rozebírám ...*

IV. Jak je to s pasivem?

Opisné pasivum: *Internetový marketing je charkaterizován jako (...); Word-of-mouth je také označován jako „šeptanda“, je formou osobní komunikace, která zahrnuje výměnu informací o daném produktu mezi zákazníky.*

– představujeme fakt, jeho pojmenování se dostává do popředí

Reflexivní pasivum: *obecně se soudí, všeobecně se tvrdí – děj opakovaný; něco se tvrdí pravidelně/opakovaně (se popírá)*

V. Začátky kapitol

- Na začátku kapitol nepíšeme např. *V této kapitole se chceme zabývat externí marketingovou strategií oddělení komunikace v námi sledované firmě (název kapitoly je Externí marketingová strategie oddělení komunikace)*
- Začínáme formulovat téma samotné.
- Můžeme zvolit „spojky“, „oslí můstky“, např. **Jestliže** *jsem se doposud (v předcházející kapitole) zabývali marketingovou strategií v jednom vybraném odvětví společnosti, nyní (v této kapitole) se budeme zabývat celkovou strategií firmy. Ta je důležité z hlediska mapování (...)*

- **1.2.1 Fenomén osamělosti a jeho vliv na kvalitu života**

~~V následující kapitole je shrnut aktuální výzkum, který se věnuje osamělosti.~~ Odborníci ze Světové zdravotnické organizace odhadují, že se do roku 2050 znásobí počet seniorů, kteří tráví většinu času ve svém domově (*World Report on Ageing Health*, 2015, s. 129).

- Ne metakomentáře.

IV. Ne banality, ne vágnost

- Banality:

- *Komunikace nás obklopuje od malička a doprovází nás na každém kroku.*
- *Fast food je v dnešní zrychlené době všední součástí životů mnohých z nás*

Vágnost:

- *klíčový*
- *zajímavý*

V. Ne opakování, cyklické opakování, nefunkční zbytečné opakování

- V závěru neopakujeme, co jsme uvedli v Úvodu aj., v Úvodu neopakujeme název naší práce atd.; viz začátky kapitol
- Neopakujeme totéž pořad dokola na začátku kapitol

2.2 Metoda výzkumného šetření

Tato práce chce poskytnout hlubší vhled do toho, jakým způsobem sociální sítě ovlivňují sociální participaci a kvalitu života seniorů v České republice. Cílem výzkumu je zjistit, zda a jaký mají vliv na jejich duševní zdraví, popsat jejich zkušenosti a identifikovat tak potenciální přínosy či nevýhody využívání sociálních sítí u této demografické

VI. Citování, ISO 690

- „Populárně naučný styl je zaměřen na laické publikum, a tomu je přizpůsoben i výklad. Termíny proto používáme jen v nutném případě, a pokud ano, vysvětlujeme je, často opisem (...)“ (Schneiderová, 2011, s. 4).
- „Populárně naučný styl je zaměřen na laické publikum, a tomu je přizpůsoben i výklad. Termíny proto používáme jen v nutném případě, a pokud ano, vysvětlujeme je, často opisem (...)“ (Schneiderová 2011: 4).

Čechová, M. – Chloupek, J. a kol.: *Stylistika současné češtiny*. Praha: ISV, 1997, s. 150.

ČECHOVÁ, Marie – CHLOUPEK, Jan a kol. *Stylistika současné češtiny*. Praha: ISV, 1997, s. 150.

Čechová, M. – Chloupek, J. a kol.: *Stylistika současné češtiny*, s. 150.

Tamtéž.

Tamtéž, s. 39.

Hausenblas, K.: Učební styl v soustavě stylů funkčních. *Naše řeč*, 55, 1972, s. 150–158.

Čechová, M. – Chloupek, J. a kol.: c. d., s. 150–151.

AI

- Nová citační norma ČSN ISO 690:2022 vstoupila v platnost 1. 12. 2022; obsahuje pravidla a příklady citování nových formátů, např. z oblasti sociálních sítí, pravidla a příklady citování umělé inteligence tam ovšem chybí.
- <https://citace.zcu.cz/>

- Příručka vytvořená Asociací moderních jazyků (Modern Language Association), která obsahuje manuál, jak AI citovat.

1. Citujte generativní AI nástroj vždy, když parafrázujete, citujete nebo do své vlastní práce zahrnujete jakýkoli obsah (text, obraz, data nebo jiný), který byl tímto nástrojem vytvořen.
2. Přiznejte všechna funkční použití AI nástroje (jako je např. úprava vašich textů, překládání slov) v poznámce, vašem textu nebo na jiném vhodném místě.
3. Ověřujte sekundární zdroje, na které AI nástroj odkazuje.

Šablona citace

MLA vytvořila šablonu, obsahující základní prvky, které by citace měla obsahovat:

- Název zdroje (popis promptu)
- Název AI nástroje (např. ChatGPT)
- Verze AI nástroje (datum dané verze)
- Název společnosti, která AI vytvořila
- Datum vytvoření obsahu
- URL adresa AI nástroje (případně unikátní URL konverzace, je-li k dispozici, viz dále)

Příklad

- **Zadání pro ChatGPT:**

Popiš symboliku zeleného světla z románu Velký Gatsby od F. S. Fitzgeralda.

- **Parafrázování generovaného textu:**

Zelené světlo především symbolizuje čtyři hlavní věci: optimismus, nedosažitelnost amerického snu, chamtivost a závist ("Popište symboliku"), a pravděpodobně ta nejdůležitější, která spojuje všechna čtyři témata, je chamtivost.

- **Uvedení zdroje:**

„Popiš symboliku zeleného světla z románu Velký Gatsby od F. S. Fitzgeralda”
prompt. ChatGPT, verze z 13. 2., OpenAI, 8. 3. 2023, chat.openai.com/chat.

- <http://www.pedagogicke.info/2023/04/jaroslav-masek-kdy-jak-citovat-ai-podle.html>

Ad Přechylování

- Anna Shavit
- Ruth Wodak

- V seznamu literatury uvádíme nepřechýleně, v citaci také (Shavit 2022).
- V textu přechylujeme, např. *analýza Wodakové ukázala, že (...)*, a to i v poznámce, když je zde souvislý text.

- Lze se tomu vyhnout, když nebudeme jméno uvádět v textu.
- Stejně bychom **neměli** psát v BP nebo DP takto:
- Jak uvádí Wodaková ve svém článku „The Discourse-Historical Approach“ z roku 2009, „je mnoho přístupů k dané problematice diskurzu“ (Wodak 2009: 3)
- Existuje mnoho přístupů k problematice diskurzu (např. Wodak 2009: 3, Fairclough 2003: 4 aj.), v naší práci jsme se rozhodli pro (...)